

Tuuli-starttiseminaarissa innostettiin yhdessä tekemiseen

Julkaistu 13.04.2015 klo 15:14 Kirjoittaja Mika Holopainen ja Eeva-Liisa Viitala

Helsingin yliopiston kirjasto ja Suomen yliopistokirjastojen neuvosto (SYN) järjestivät Tuuli-projektin starttiseminaarin 24.3.2015. Projektin tavoitteena on luoda tutkijoille työkalu aineistohallintasuunnitelmien laatimiseen. Seminaarissa kaikki Suomen tutkimusorganisaatiot kutsuttiin mukaan takomaan yhteistä työkalua.

Takominen on tässä yhteydessä oikea teonsana, sillä yhdessä luotava verkkotyökalu sisältää lupauksen datan- tai aineistohallinnan konkretiaan pureutumiseksi. Seminaarissa korostui konkretian ja kouriintuntuvuuden lisäksi ajatus yhdessä tekemisestä ja oppimisesta.

Helsingin yliopiston pääkirjaston suuri kokoussali oli täynnä väkeä. Paikalla oli noin 60 osanottajaa, lisäksi etäyhteydellä tilaisuutta seurasi noin 30 henkilöä. Tilaisuuden kaikin puolin onnistunut tunnelma sekä esitysten sisältö ja ajankohtaisuus johdattivat kuulijat täysipainoisesti aineistohallinnan maailmaan. Tämä muodosti erinomaiset kehykset Tuuli-projektin lanseeraukselle.

Tuuli-työkalu tukee ATT-hankkeen tavoitteita

Seminaarin alussa opetusneuvos **Juha Haataja** OKM:stä valotti ATT-hankkeeseen liittyviä laajamittaisia vuosien 2015-2017 tavoitteita. Haataja näki projektissa tuotettavan työkalun merkityksen palveluna, joka tukee datanhallinnan suunnittelua ja rakentaa samalla tiedon avoimuutta tutkimuksen syklin myöhemmissä vaiheissa.

Johtava tiedeasiantuntija **Aki Salo** kertoi Suomen Akatemian suosituksista ja ohjeista rahoitusta haettaessa. SA:n hakemuksiin tulee sisältyä julkaisu- ja aineistohallintasuunnitelma. Lisäksi ohjeissa kehoitetaan avoimeen julkaisemiseen ja suositellaan tutkimusaineistojen avaamista. Akatemia on aktiivisesti mukana ATT-hankkeessa ja kehittää toimintojaan sen tavoitteiden mukaisesti.

Avaussanoissaan Helsingin yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitaja ja seminaarin puheenjohtaja Kimmo Tuominen esitti paikallaolijoille ja etäosallistujille tanssiinkutsun. Kuva: Helena Hiltunen.

Ohjeistuksen merkitys korostuu

Kehittämispäällikkö **Arja Kuula-Luumi** Yhteiskuntatieteellisestä tietoaarkistosta muistutti datan jatkokäytön merkityksestä. Jatkokäyttö ja siihen liittyvät lupa-asiat olisi hyvä selvittää jo aineistohallintasuunnitelmaa tehtäessä. Polut tieteenalakohtaisiin tarkentaviin ohjeisiin ovat tärkeitä työkalun toteutuksessa. Toteutuksen jälkeen työkalu tulisi muun muassa integroida osaksi Suomen Akatemian sähköistä hakujärjestelmää.

Myös ATT-hankkeessa toimiva sovellusasiantuntija **Jessica Parland-von Essen** toi esiin ohjeistuksen tärkeyden. Tällä hetkellä tutkimuksen eri vaiheisiin liittyy päällekkäistä työtä ja hajanainen joukko järjestelmiä. Tarvittavaa ohjeistusta tai neuvontaa ei ole tarjolla riittävästi. Tutkimusprosessin alussa tehtävä kunnollinen aineistohallintasuunnitelma tuo helpotusta tutkimuksen koko elinkaarelle.

Helsingin yliopiston tutkimushallinnon asiantuntija **Eeva Nyrövaara** kertoi helmikuussa 2015 hyväksytystä Helsingin yliopiston tutkimusdatapolitiikasta, sen tavoitteista ja toteutumisen edellytyksistä. Datapolitiikan toteutumisen eräänä kulmakivenä ovat tukipalvelut. Tuuli-projektissa tuotettava työkalu on osaltaan merkittävää palvelun kehittämistyötä.

Tavoitteena työkalu koko Suomen tutkimusorganisaatioille

Projektipäällikkö **Mari Elisa Kuusniemi** kertoi Tuuli-projektin tavoitteista ja aikataulusta. Yhteisen työkalun tuottaminen koko Suomen tutkimusorganisaatioille on keskeinen tavoite.

Työkalun avulla voidaan välttää päällekkäistä työtä ja keskittää polut ohjeistuksiin ja rahoittajien vaatimuksiin yhteen järjestelmään. Yhteisen projektin etuna on myös datanhallinnan tarpeisiin liittyvän tiedon kerääminen sekä eri organisaatioissa olevan osaamisen laaja hyödyntäminen.

Projekti käynnistyy huhtikuussa 2015 ja päättyy helmikuussa 2017. Aluksi muodostetaan kolme ryhmää: ohje-, väline- ja tarvekartoitukseen keskittyvät ryhmät. Väline- ja tarvekartoituksen perusteella valitaan väline. Sekä välinettä että ohjeistusta pilotoidaan vuoden 2016 aikana. Työkalun käyttöönotto tapahtuu vaiheittain vuoden 2016 joulukuusta alkaen.

Projektille innostunut vastaanotto

Seminaarin esitykset herättivät innostusta ja mukaan projektiin ilmoittautui välittömästi useita organisaatioita. Seminaarin teemat saivat myös puhujien mielikuvituksen liikkeelle monenlaisina vertauksina.

Avaussanoissaan Helsingin yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitaja ja seminaarin puheenjohtaja **Kimmo Tuominen** esitti paikallaolijoille ja etäosallistujille tanssiinkutsun. Päättösanoinaan Hankenin kirjastonjohtaja **Tua Hindersson-Söderholm** palasi aiheeseen ja totesi, että tanssiinkutsu on esitetty. Yhdessä sävelletty musiikki mahdollistaa tahdissa sujuvat askeleet.

Seminaarin ohjelma ja linkit esityksiin löytyvät [täältä](#).
Ilmoittautumiset ja lisätietoja projektista [Tuuli-wikissä](#).

Yhteyshenkilöt:

Mari Elisa Kuusniemi, projektipäällikkö (mari.elisa.kuusniemi[at]helsinki.fi, p. 02 941 40273) ja Jari Friman, projektisihteeri (jari.friman[at]helsinki.fi, p. 050 318 5086).

Jutun kirjoittajat ja kuvaaja ovat Helsingin yliopiston kirjastosta.